

Gyldenløve - norsk adelsslekt

SKREVET AV

Terje Bratberg

Gyldenløveslektens våpenskjold av Anders Thiset/Danmarks Adels Aarbog 1895. *Falt i det fri (Public domain)*

Gyldenløve er et navn som senere historikere har satt på en norsk **adelsslekt**, kjent siden 1400-tallet. Navnet er etter **våpenmerket**, en gyllen løve over et skaktavlet felt (med ruter som på et sjakkbrett).

Jens Olavsson (død etter 1446) hadde i ekteskap med erkebiskop **Aslak Bolts** søster Elsebe en sønn, **høvedsmann** over Trøndelag, **ridder** og **riksråd** herr Henrik Jenssøn til **Austrått** (ca. 1415—1476/77). Han var far til **rikshovmester**, ridder og riksråd herr **Niels Henriksson** til Austrått (ca. 1458—1523), som var gift med **Ingerd Ottesdatter Rømer** (ca. 1475—1555), «fru Ingerd til Austrått». Hennes fem døtre førte slektens jordegods over til de danske adelsættene **Lunge**, **Lykke**, **Ugerup**, **Bjelke** og **Litle** (Basse).

Gyldenløveslekten døde ut i 1597 med fru Ingerds yngste datter Ingeborg, som var gift med **Peder Hanssøn Litle** til **Sem**. Rikshovmester Niels Henriksson hadde en utenomekteskapelig sønn, **kannik** i Trondheim Henrik Nilsson (død 1568), som var far til Christoffer Henriksson, som også var kannik i Trondheim, inntil han i 1560-årene sluttet seg til svenskene.

St Gyldenløve - kongebarn utenfor ekteskap

Gyldenløve ble gitt som etternavn til fire dansk-norske kongers barn utenfor ekteskap: **Christian 4s** barn med Kirsten Madsdatter, Karen Andersdatter og Vibeke Kruse, **Frederik 3s** barn med Margrethe Pape, **Christian 5s** barn med **Sophie Amalie Moth** og **Frederik 4s** barn med grevinne Elisabeth Helene von Viereck. Slektsnavnet ble siste gang gitt til Frederik 4s sønn Frederik Gyldenløve, som døde ett år gammel i 1705.